

TrygFonden

Østifterne
støtter omtanke

DANSKE
REGIONER

KØBENHAVNS
PROFESSIONS
HØJSKOLE **KIP**

MAMA ACT: Etnisk og social lighed i mor-barn sundhed

Sarah Fredsted Villadsen

sfv@sund.ku.dk

Afdeling for Social Medicin, Institut for
Folkesundhedsvidenskab

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

ME&U

Social ulighed i mor-barn sundhed

- Social og etnisk ulighed i dødfødsler
- 20 % af fødsler i Danmark, kvinder med indvandrerbaggrund. Heterogenitet
- Mange årsager
- En mekanisme er suboptimal reaktion og håndtering af graviditetskomplikationer

Forskningsprojektet MAMAACT

Behovsanalyse:

- Diffus kommunikation om kropssymptomer
- Manglende behovsbaseret kommunikation
- Forsinket behandling af graviditetskomplikationer

Samskabt intervention

MAMA**ACT**

MAMA**ACT**

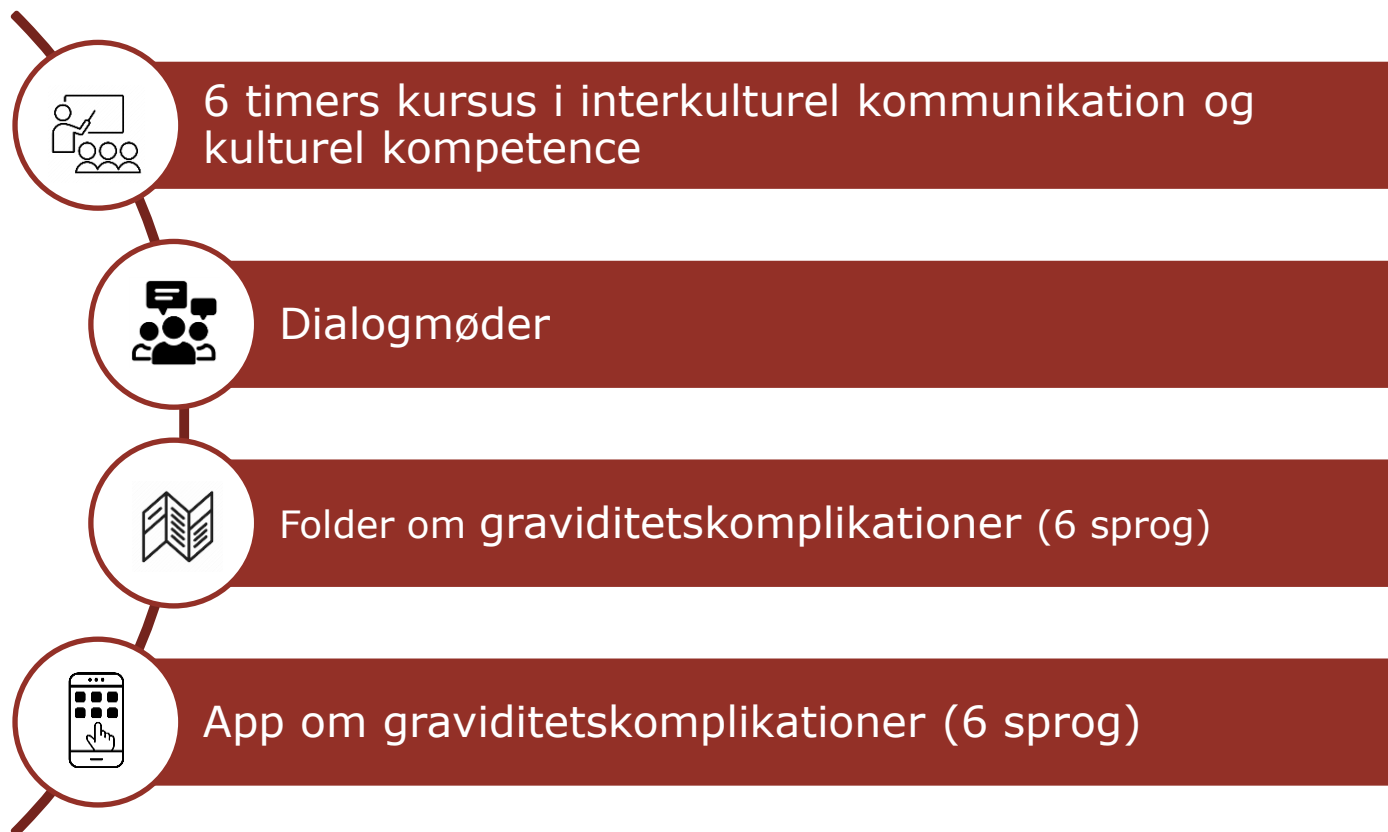
MAMA**ACT** formål:

- Reducere etnisk og social ulighed i dødfødsler
- Håndtering af graviditetskomplikationer
- Behovsbaseret kommunikation
- Øge kvindernes sundhedskompetence

Målgruppe

- Alle gravide kvinder
- Gravide kvinder med ikke-vestlig oprindelse

Interventionens komponenter

MAMAACT folder og app

Hovedpine og utilpashed
 Kontakt din fødeafdeling hvis du har kraftig hovedpine, særligt hvis:

- hovedpinen sidder i panden
- du samtidig har flimren for øjnene, eller
- du samtidig føler dig alment utilpas, har kvalme og måske kaster op.

Så vil en jordemoder hjælpe dig med, hvad du skal gøre.

Når huden klør
 Kontakt din praktiserende læge, hvis du i flere dage oplever, at huden klør meget.

Ondt i maven
 Kontakt din fødeafdeling hvis du har:

- kraftige smerter i maven eller i underlivet
- vedvarende smerter i maven eller underlivet eller
- plukveer, som er regelmæssige eller tager til i styrke.

Så vil en jordemoder hjælpe dig med, hvad du skal gøre.

Vandafgang
 Fødslen kan starte med, at der går hul på fosterhinden (også kaldet at 'vandet går').
 Du skal kontakte din fødeafdeling, hvis 'vandet går'.
 Du skal bemærke, om vandet er klart ligesom vandet i vandhanen. Hvis ikke, bør du fortælle det til jordemoderen.

Blødning
 Nogle kvinder bløder under graviditeten. Du skal kontakte din fødeafdeling hvis:

- du bløder en plet, som er mere end 3-4 cm stor
- du bløder en plet, som er mindre end 3-4 cm gennem nogle dage, eller
- blødningen optræder sammen med smerter og ondt i maven.

Så vil en jordemoder hjælpe dig med, hvad du skal gøre.

Feber
 Kontakt din praktiserende læge hvis du i flere dage har høj feber (39 grader eller derover).

Åndedrætsbesvær
 Hvis du pludselig bliver forpustet eller har svært ved rigtig at få luft kombineret med:

- smerter i brystet
- hoste eller
- blodigt opspyt

så ring til din fødeafdeling eller vagtægen for hjælp.

Barnets bevægelser
 Det er vigtigt at lægge mærke til barnets bevægelser, og hvordan de ændrer sig i løbet af graviditeten. Fra du er 24 uger henne, skal du mærke liv dagligt. Hvis:

- du ikke mærker barnets bevægelser eller
- barnets bevægelser bliver svagere eller sjældnere

bør du kontakte din fødeafdeling. Så vil en jordemoder hjælpe dig med, hvad du skal gøre.

Et ben hæver og bliver ømt
 Hvis du oplever:

- pludselig hævelse, rødme og varme i benene eller
- det ene ben er meget mere hævet end det andet

skal du kontakte din fødeafdeling med det samme. Så vil en jordemoder hjælpe dig med, hvad du skal gøre.

MMAACT fase II: RCT 2017-2021

○ Intervention
○ Kontrol

Hovedfund: Kvalitativ implementeringsanalyse

- Interventionen vel modtaget
- Stor rækkevidde
- Kvinder brugte materialet i beslutningsproces
- Hæmmende faktorer i kvindernes hverdagsliv
- Efteruddannelsen af jordemødre øger refleksion, men skaber ikke ændret praksis
- Organisatoriske barrierer

Med deltagernes egne ord

Kvinde med pakistansk baggrund om folderen: "... jeg havde en pletblødning og blev bekymret... Jeg læste i folderen, at jeg skulle ringe til fødeafdelingen. Vi ringede og de bad os komme ind."

Jordemødre om folderen: "... det er et godt supplement til de mest usikre kvinder. Til de ressourcestærke kan den virke for enkel."

Jordemødre om kurset (fokus på kommunikation): "Det har gjort et stort indtryk på mig. Du bliver nødt til at anerkende, hvad de (kvinder med indvandrerbaggrund) siger til dig... Ikke klassificere det som noget 'kulturelt'. Jeg kan genkende det i mig selv... Du bliver nødt til at være ydmyg i din fortolkning".

Og "På fødegangen er de begyndt at se bag den gravide kvinde, hvad kommer hun med og hvor kommer hun fra?"

Konklusion

MAMAACT har

- forbedret kvinders sikkerhed i håndtering af graviditetskomplikationer
- øget refleksionen blandt jordemødre, men behovsbaseret kommunikation i svangreomsorgen udfordres

Læring og implikation

Læring:

- Fokus på etnisk ulighed adresserer social ulighed på nye måder
- Grundig behovsanalyse gav stor deltagelse
- Dialogmøder vigtige

Implikation:

- Hvordan skabes behovsbaseret kommunikation og tillid?
- Ikke kun et problem for MAMA ACT, et problem for svangreomsorgens mulighed for at skabe lighed i sundhed

Tak til

- Gravide kvinder som har medvirket i evalueringen
- Non-profit organisationen Bydelsmødre
- Jordemødre i MAMA ACT: Chefjordemødre, projektjordemødre, konsultationsjordemødre, alle jordemødre
- MAMA ACT projekt- og forskningsgruppe
- Indvandrermedicinske klinikker
- United APS
- Vores videnskabelige rådgivere
- Vores referencegruppe

Udvalgte publikationer fra MAMAACT

- Damsted Rasmussen et al. Implementation, Mechanisms and Context of the MAMAACT Intervention to Reduce Ethnic and Social Disparity in Stillbirth and Infant Health. IJERPH 2021.
- Damsted Rasmussen et al. Social and ethnic disparity in stillbirth and infant death in Denmark, 2005-2016. Sci Rep 11, 8001, 2021.
- Brorsen E et al. Health literacy responsiveness: A cross-sectional study among pregnant women in Denmark. Scandinavian Journal of Public Health. 2021
- Johnsen et al: Implementing a community-based intervention to improve maternity care for non-Western women's: A qualitative study of everyday life. April 2021.
- Johnsen et al: Organizing a community-based intervention to improve maternity care for non-Western women. Int J Nurs Stud, August 2020.
- Johnsen et al: Contextualizing a community-based intervention to improve maternity care for non-Western immigrant women's response to potential pregnancy complications in everyday life. Int J Environ res Public Health, 17(3), 1040, February 2020.
- Johnsen et al: Addressing ethnic disparity in antenatal care: a qualitative evaluation of midwives' experiences with the MAMAACT intervention. BMC Pregnancy Childbirth, 118, February 2020.
- Villadsen et al: Care during pregnancy and childbirth for migrant women: How do we advance? Development of intervention studies – The case of the MAMAACT intervention in Denmark. Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol, 32, 100-112, April 2016
- Christensen et al: Higher rate of serious perinatal events in non-Western women in Denmark. Dan Med J, 63(3), 1-5, March 2016
- Nybo Andersen et al: Stillbirth and congenital anomalies in migrants in Europe. Best Pract res Clin Obstet Gynaecol, 32, 50-59, April 2016
- Gundlund A et al: A register-based study of diseases with and autosomal recessive origin in small children in Denmark according to maternal country of origin. Paediatr Perinat Epidemiol, 29(4), 351-359, July 2015
- Villadsen et al: Ethnic disparity in stillbirth and infant mortality in Denmark 1981-2003. J Epidemiol Community Health, 63(2), 106-112, February 2009

Mamaact.ku.dk

